

Informācija neatkarīgā eksperta ēku energoefektivitātes jomā darbības iegūšanai

Dokumentu iesniegšana

Neatkarīgā eksperta pretendents ēku energoefektivitātes jomā iesniedz LSGŪTIS BS SC šādus dokumentus:

1. rakstveida iesniegumu (aizpildītas veidlapas paraugs – **1.pielikums**)
2. izglītības dokumentus, kas apliecina energoauditoram nepieciešamo teorētisko zināšanu apguvi, kopijas;
3. saņemto sūdzību saraksts energoauditora sertifikāta derīguma termiņa laikā
4. vienošanās (veidlapa);
5. būvprakses sertifikātu siltumapgādes un ventilācijas sistēmu projektēšanā (ja ir);
6. praktisko iemaņu apliecinājošus dokumentus, kuru sastādīšanā pretendents piedalījies:
  - Lai kārtotu pārbaudi ēkas energoefektivitātes novērtēšanai ir jāiesniedz vismaz sešus ēkas energoefektivitātes aprēķinus un ēkas energoefektivitātes novērtējumus ēkas energosertifikāta izsniegšanai, kas apliecina praktisko pieredzi un ir sagatavoti saskaņā ar ēku energoefektivitātes aprēķina metodi neatkarīga eksperta vadībā, kura kompetence apliecināta ekspluatējamās ēkas vai tās daļas energoefektivitātes novērtēšanai un ēkas energosertifikāta izsniegšanai, kā arī projektējamu jaunbūvju, rekonstruējamu vai renovējamu ēku vai to daļu energoefektivitātes novērtēšanai un ēkas pagaidu energosertifikāta izsniegšanai.
  - Lai kārtotu pārbaudi sertifikātu apkures katlu un gaisa kondicionēšanas sistēmu energoefektivitātes pārbaudei ir jāiesniedz vismaz trīs apkures sistēmu pārbaudes aktus un vienu gaisa kondicionēšanas sistēmas pārbaudes aktu, kas apliecina praktisko pieredzi un ir sagatavoti neatkarīga eksperta vadībā, kura kompetence apliecināta apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu energoefektivitātes pārbaudei un pārbaudes akta izsniegšanai.

Neatkarīgā eksperta tiesības, lai noteiktu ekspluatējamās ēkas vai tās daļas energoefektivitāti un izsniegtu ēkas energosertifikātu vai noteikt projektējamās, rekonstruējamās vai renovējamās ēkas vai tās daļas plānoto energoefektivitāti un izsniegt ēkas pagaidu energosertifikātu, var piešķirt, ja viņš ir:

1. ieguvis pirmā vai otrā līmeņa augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību, ja attiecīgā izglītības programma nodrošina zināšanu apguvi šādos jautājumos:
  - ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika;
  - ēku inženiertehniskās sistēmas (apkures, dzesēšanas, ventilācijas, gaisa kondicionēšanas, ūdensapgādes, apgaismošanas);
2. būvklimatoloģija un telpu mikroklimats;
3. ieguvis vismaz divus gadus ilgu praktisku pieredzi ēku energoefektivitātes novērtēšanā, strādājot neatkarīga eksperta vadībā, kura kompetence apliecināta ekspluatējamās ēkas vai tās daļas energoefektivitātes novērtēšanai un ēkas energosertifikāta izsniegšanai, kā arī projektējamu jaunbūvju, rekonstruējamu vai renovējamu ēku vai to daļu energoefektivitātes novērtēšanai un ēkas pagaidu energosertifikāta izsniegšanai;
4. nokārtojis kompetences pārbaudi.

Neatkarīgā eksperta tiesības, lai veiktu apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudi, var piešķirt, ja viņš ir:

1. ieguvis pirmā vai otrā līmeņa augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību, ja attiecīgā izglītība nodrošina zināšanu apguvi šādos jautājumos:
  - apkures iekārtas un sistēmas;
  - gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas;
  - dzesēšanas iekārtas un sistēmas;
  - iekārtu mērījumi un regulēšana;
2. ieguvis vismaz sešus mēnešus ilgu praktisku pieredzi apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudē, strādājot neatkarīga eksperta vadībā, kura kompetence apliecināta apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudei un pārbaudes akta izsniegšanai;
3. nokārtojis kompetences pārbaudi.

Neatkarīgs eksperts, kurš ir saņēmis būvprakses sertifikātu ēku konstrukciju projektēšanas jomā vai siltumapgādes un ventilācijas sistēmu projektēšanas jomā vai arhitekta prakses sertifikātu, pamatojoties uz Sertificēšanas institūcijas Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu, ir tiesīgs noteikt projektējamas, rekonstruējamas vai renovējamas ēkas vai tās daļas plānoto energoefektivitāti un izsniegt ēkas pagaidu energosertifikātu.

Neatkarīgu ekspertu kompetences apliecināšana

Neatkarīgu ekspertu kompetences pārbaude un apliecināšana:

Sertificēšanas institūcija LSGŪTIS BS SC pēc pretendenta iesnieguma un tam pievienoto dokumentu saņemšanas izvērtē, vai persona atbilst šo noteikumu prasībām, lai pretendētu uz atbilstošas kompetences pārbaudi, un uzaicina pretendentu uz kompetences pārbaudi, norādot norises vietu un laiku, vai pieņem lēmumu par personas kompetences neatbilstību.

Lai apliecinātu kompetenci ekspluatējamas ēkas vai tās daļas energoefektivitātes novērtēšanā un ēkas energosertifikāta izsniegšanā, kā arī projektējamu jaunbūvju, rekonstruējamu vai renovējamu ēku vai to daļu energoefektivitātes novērtēšanā un ēkas pagaidu energosertifikāta izsniegšanā, persona LSGŪTIS BS SC kārtā kompetences pārbaudi normatīvajos aktos ēku energoefektivitātes jomā noteiktās ēku energoefektivitātes aprēķina metodes pārzināšanā un praktiskajā lietošanā.

Lai apliecinātu kompetenci apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu energoefektivitātes pārbaudē un pārbaudes akta izsniegšanā, persona LSGŪTIS BS SC kārtā kompetences pārbaudi apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanā.

Ja persona atbilst šajos noteikumos minētajām prasībām un sekmīgi nokārtojusi kompetences pārbaudi, LSGŪTIS BS SC pieņem lēmumu par personas kompetences atbilstību vienā no šādām jomām:

1. ekspluatējamas ēkas vai tās daļas energoefektivitātes novērtēšana un ēkas energosertifikāta izsniegšana, kā arī projektējamas, rekonstruējamas vai renovējamas ēkas vai tās daļas plānotās energoefektivitātes novērtēšana un ēkas pagaidu energosertifikāta izsniegšana;
2. apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu energoefektivitātes pārbaude un pārbaudes akta izsniegšana.

Ja persona nav nokārtojusi kompetences pārbaudi, LSGŪTIS BS SC pieņem lēmumu par personas kompetences neatbilstību. Persona var pieteikties uz atkārtotu kompetences apliecināšanu:

1. LSGŪTIS BS SC, kura pieņēmusi lēmumu par personas kompetences neatbilstību, ne agrāk kā divus mēnešus pēc lēmuma par personas kompetences neatbilstību stāšanās spēkā;
2. citā sertificēšanas institūcijā ne agrāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma par personas kompetences neatbilstību stāšanās spēkā.

Neatkarīgu ekspertu darbības termiņa pagarināšana

Lai atkārtoti pretendētu uz neatkarīga eksperta kompetences apliecināšanas pārbaudi, persona LSGŪTIS BS SC iesniedz:

1. iesniegumu (**1.pielikums**);
2. dokumentus, kas apliecina iepriekš minēto kompetenci ēku energoefektivitātes novērtēšanā, ja minētā informācija nav iegūstama no neatkarīgu ekspertu reģistra;
3. dokumentus, kas apliecina iepriekš minēto kompetenci apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudē, ja minētā informācija nav iegūstama no neatkarīgu ekspertu reģistra;
4. vismaz trīs ēkas energoefektivitātes aprēķinus un ēkas energoefektivitātes novērtējumus ēkas energosertifikāta izsniegšanai, kas apliecina praktisko pieredzi un ir sagatavoti saskaņā ar ēku energoefektivitātes aprēķina metodi, kā arī projektējamu jaunbūvju, rekonstruējamu vai renovējamu ēku vai to daļu energoefektivitātes novērtēšanai un ēkas pagaidu energosertifikāta izsniegšanai.
5. lai kārtotu pārbaudi sertifikātu apkures katlu un gaisa kondicionēšanas sistēmu energoefektivitātes pārbaudei ir jāiesniedz vismaz viens apkures sistēmu pārbaudes aktu un vienu gaisa kondicionēšanas sistēmas pārbaudes aktu, kas apliecina praktisko pieredzi.

LSGŪTIS BS SC minētos lēmumus pieņem viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas un paziņo Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā. LSGŪTIS BS SC lēmumu var apstrīdēt Ekonomikas ministrijā. Ekonomikas ministrijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Ja neatkarīgā eksperta darbībā ir konstatēti ar profesionālo darbību saistīti pārkāpumi vai persona pārtraukusi darbību ilgāk par 3 gadiem, darbības termiņa pagarināšanai ir jākārtos kompetences pārbaude.

LSGŪTIS BS SC eksperti novērtē pretendenta atbilstību sertificēšanas prasībām un kompetenci:

- atbilstību – ar atzinumu pēc iesnieguma u.c. iesniegtajiem dokumentiem;
- kompetenci – ar eksaminēšanas vai testa metodi normatīvajos aktos ēku energoefektivitātes jomā noteiktās ēku energoefektivitātes aprēķina metodes pārzināšanā un praktiskajā lietošanā vai apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanā.

Pretendentam, ierodoties uz eksāmenu, jābūt klāt personas apliecināšanai dokumentam, kas jāuzrada pēc ekspertu pieprasījuma. Pirms eksāmena BS SC vadītājs izskaidro pretendentiem kompetences pārbaudes norises kārtību un laiku. Pretendents izvēlas vienu biļeti konkrētajā sertificēšanas jomā un paziņo tās numuru BS SC vadītājam. Pretendents saņem arī pierakstu lapu, uz kuras veic pierakstus gatavojot atbildi. Atbilžu sagatavošanas laiks tiek noteikts 45 minūtes.

Eksaminēšanas (pretendenta kompetences vērtējuma) rezultātus eksperti nosaka atbilstoši LSGŪTIS BS SC noteiktajiem kritērijiem ar vērtējumu – „ieskaitīts” vai „nav ieskaitīts”.

Ekspertu komisija izskata ekspertu atzinumus, kompetences vērtējumus un sagatavo ieteikumu BS SC vadītājam.

Pretendentam, kurš arī ar trešo reizi nav nokārtojis kompetences eksāmenu, ekspertu komisija tiesīga pieprasīt papildus apmācību zināšanu līmeņa paaugstināšanai.

Lēmumu pieņemšana

Lēmumu par neatkarīgā eksperta darbības piešķiršanu izskata LSGŪTIS BS SC ekspertu komisija pretendenta klātbūtnē.

Energoauditora sertifikātu piešķir – bez termiņa.

Piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas LSGŪTIS BS SC iesniedz Ekonomikas ministrijā datus par neatkarīgiem ekspertiem un ziņas par lēmumu.

Negatīva lēmuma gadījumā piecu darbdienu laikā jāizsniedz vai jānosūta pretendenta rakstveida motivēts lēmums ar apelācijas tiesībām LSGŪTIS Valdē.

LSGŪTIS Valde ir tiesīga nosūtīt pretendenta pieteikumu LSGŪTIS BS SC atkārtotai izskatīšanai.

LSGŪTIS BS SC lēmumu var apstrīdēt Ekonomikas ministrijā. Ekonomikas ministrijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Neatkarīgu ekspertu uzraudzība

LSGŪTIS BS SC veic neatkarīgu ekspertu profesionālās darbības uzraudzību, kuriem ir apliecinājusi neatkarīga eksperta energoauditora kompetenci, būvprakses sertifikātu vai arhitekta prakses sertifikātu.

LSGŪTIS BS SC izvērtē neatkarīga eksperta profesionālo darbību, pārbaudot neatkarīgu ekspertu izsniegtos ēku energosertifikātus, pagaidu energosertifikātus un apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes aktus un citus dokumentus, ko neatkarīgs eksperts sagatavojis profesionālajā darbībā.

LSGŪTIS BS SC pēc LR Ekonomikas ministrijas pieprasījuma un informācijas saņemšanas, kā arī ja saņemts iesniegums vai tās rīcībā ir nonākusi cita informācija par neatkarīga eksperta darbībā konstatētu profesionālās darbības pārkāpumu, izvērtē neatkarīga eksperta profesionālo darbību.

Ja, izvērtējot neatkarīga eksperta profesionālo darbību vai izlases veidā pārbaudot neatkarīgu ekspertu izsniegtos ēku energosertifikātus, pagaidu energosertifikātus un apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes aktus, LSGŪTIS BS SC konstatē pārkāpumus, tā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1. par pārkāpumu uzskaites punktu piešķiršanu saskaņā MK noteikumu Nr. 382 „Noteikumi par neatkarīgiem ekspertiem ēku energoefektivitātes jomā” – 2.pielikuma prasībām un par pienākuma noteikšanu neatkarīgam ekspertam novērst konstatētās kļūdas, nosakot to novēršanas termiņu, kas nav garāks par 30 darbdienu no lēmuma spēkā stāšanās dienas;
2. par pārkāpumu uzskaites punktu piešķiršanu un par neatkarīga eksperta darbības apturēšanu uz sešiem mēnešiem, ja piešķirto pārkāpumu uzskaites punktu skaits ir septiņi vai vairāk, un par pienākuma noteikšanu neatkarīgam ekspertam novērst konstatētās kļūdas, nosakot to novēršanas termiņu, kas nav garāks par 30 darbdienu no lēmuma spēkā stāšanās dienas;
3. par pārkāpumu uzskaites punktu piešķiršanu un par neatkarīga eksperta darbības apturēšanu uz vienu gadu ar nosacījumu kārtot atkārtotu kompetences apliecināšanas pārbaudi, ja piešķirto pārkāpumu uzskaites punktu skaits ir 10 vai vairāk un tie ir piešķirti par apzinātiem normatīvo aktu pārkāpumiem ēku energoefektivitātes novērtēšanas jomā, un par pienākuma noteikšanu neatkarīgam ekspertam novērst konstatētās kļūdas, nosakot to novēršanas termiņu, kas nav garāks par 30 darbdienu no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pēc LSGŪTIS BS SC lēmumā noteiktā termiņa beigām, kurā neatkarīgam ekspertam ir pienākums novērst lēmumā norādītās kļūdas, LSGŪTIS BS SC Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1. par neatkarīga eksperta darbības apturēšanu līdz lēmumā norādīto kļūdu novēršanai;
2. par to, ka neatkarīgs eksperts ir novērsis lēmumā norādītās kļūdas;
3. par neatkarīga eksperta darbības atjaunošanu.

Pārkāpumu uzskaites punktu dzēšanas termiņš ir divi gadi no dienas, kad stāties spēkā LSGŪTIS BS SC minētais lēmums.

LSGŪTIS BS SC lēmumu paziņo adresātam Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā.

Apelācijas un sūdzības

Apelācijas procedūra.

Persona, kuras tiesiskās intereses ierobežo BSSC lēmums par neatkarīgā eksperta darbību vai darbības apturēšanu, attiecīgo lēmumu var apstrīdēt, iesniedzot sūdzību (pretenziju) sertificēšanas centra administrācijai viena mēneša laikā no dienas, kad minētā persona ir saņēmusi attiecīgo lēmumu.

Sertificēšanas centra administrators, pieaicinot citus ekspertus, nodrošina neatkarīgu pretenzijas iesniedzēja argumentācijas pārbaudi, un pieņem lēmumu. Ne vēlāk kā 5 darbdienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas, administrators izsniedz vai nosūta attiecīgai personai motivētu rakstveida dokumentu.

Sūdzību procedūra.

Sertifikātu pretendentu būvspeciālista sūdzības, iesniegumus reģistrē biroja administratore. Ja sūdzība vai iesniegums saistīts ar eksaminēšanas procesu, BS SC administrators pārbaudei no apstiprināto BS SC ekspertu saraksta norīko citu ekspertu. Eksperta slēdzienu izskata atkārtotā komisijas sēdē, piedaloties sertifikāta pretendentam vai būvspeciālistam.

Ar komisijas lēmumu iepazīstina pretendentu vai būvspeciālistu, kurš apliecina iepazīšanos ar parakstu.

Sertificēšanas centrs saņemot sūdzību, ir atbildīgs par visas sūdzības validēšanai nepieciešamās informācijas iegūšanu un verificēšanu.

Procesam rīcībai ar sūdzībām pakļaujas konfidencialitātes prasībām, tā, kā tas attiecas uz sūdzību iesniedzēju un sūdzības priekšmetu.

Jebkura persona var iesniegt sūdzību par sertificēšanas centra darbību LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

LSGŪTIS BS SC lēmumu var apstrīdēt Ekonomikas ministrijā. Ekonomikas ministrijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

**Pārkāpumi neatkarīga eksperta profesionālajā darbībā un
pārkāpumu uzskaites punkti**

Nr. p.k.	Pārkāpumi neatkarīga eksperta profesionālajā darbībā	Pārkāpumu uzskaites punkti
1.	Apzināti normatīvo aktu pārkāpumi ēku energoefektivitātes novērtēšanas jomā	5
2.	Kļūdas, kuras ēkas energoefektivitātes novērtējumu ietekmē vairāk nekā 20 % apmērā	3
3.	Kļūdas, kuras ēkas energoefektivitātes novērtējumu ietekmē 10 % līdz 20 % (ieskaitot) apmērā	2
4.	Kļūdas, kuras ēkas energoefektivitātes novērtējumu ietekmē līdz 10 % (ieskaitot) apmērā	1